

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

SVET

Sklepi Sveta o odnosih EU s Švicarsko konfederacijo

(2019/C 147/03)

1. Svet je v skladu s svojimi sklepi z dne 28. februarja 2017 in 11. decembra 2018 ocenil splošno stanje odnosov EU s Švicarsko konfederacijo. Svet bo stanje teh odnosov in odnosov z drugimi zahodnoevropskimi državami, ki niso članice EU, ponovno ocenil do konca leta 2020, kot je ustrezno.
2. EU in Švica sta tesni zaveznici in ključni ekonomski partnerici. Stopnja ekonomske soodvisnosti EU in Švice je precejšnja, tako v smislu trgovine z blagom in storitvami kot neposrednih naložb. Hkrati naše sodelovanje bistveno presega vzajemne ekonomske in trgovinske koristi, saj zajema širok nabor področij – od pravosodja in notranjih zadev do raziskav, izobraževanja in prevoza –, kar znatno koristi obema stranema. V zadnjih dveh letih so se odnosi med EU in Švico še dodatno okrepili.
3. Svet ceni stalno sodelovanje med EU in Švico pri mednarodnih zadevah, pri katerem strani usklajujeta stališča o vprašanih v skupnem interesu v okviru večstranskih forumov, na primer glede boja proti podnebnim spremembam in varstva okolja, spodbujanja človekovih pravic, pravne države, mednarodnega kazenskega pravosodja, spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava, demokracije ter trajnostnega razvoja ali ohranjanja večstranskega trgovinskega sistema. Obenem pozdravlja tesno sodelovanje na področjih razvojnega sodelovanja, humanitarne pomoči in civilne zaščite, pa tudi dejstvo, da so Komisija (ECHO), švicarska agencija za razvoj in sodelovanje ter zvezni urad za civilno zaščito 28. aprila 2017 podpisali upravni dogovor.
4. Svet pozdravlja tudi dejstvo, da sta EU in Švica 23. novembra 2017 podpisali sporazum o povezavi njunih sistemov trgovanja z emisijami toplogrednih plinov, in strani poziva, naj zaključita potrebne postopke, da bi lahko sporazum začel čim prej veljati. Z vzpostavitvijo širšega skupnega trga ogljika EU in Švica dokazujeta, da sta trdno zavezani uresničiti ciljev iz Pariškega sporazuma.
5. Svet pozdravlja sodelovanje s Švico na področju SZVP in zlasti udeležbo Švice pri misijah v okviru SVOP, npr. v Ukrajini in Sahelu, ter spodbuja Švico, naj to podporo še okrepi. Nadalje je seznanjen, da se Švica prostovoljno pridružuje omejevalnim ukrepom EU za vsak primer posebej, ter jo spodbuja k celoviti in dosledni uporabi omejevalnih ukrepov, tudi kar zadeva preprečevanje njihovega izogibanja.
6. Svet z zadovoljstvom ugotavlja, da EU in Švica sodelujeta na področju mednarodnih migracij, vključno z upravljanjem tokov, preseljevanjem beguncev in razvojem upravljanja na svetovni ravni. Švico spodbuja k nadaljnjemu sodelovanju vzdolž vzhodno-, osrednje- in zahodnosredozemske poti ter priporoča dodatno usklajevanje prizadevanj.
7. Švica je pridružena schengenskemu in dublinskemu pravnemu redu, ki ju še naprej učinkovito izvaja. Svet zlasti pozdravlja dejstvo, da sta Evropska unija in Švica 8. novembra 2018 podpisali dogovor o sodelovanju Švice v Evropski agenciji za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA). Pozdravlja tudi zaključek pogajanj o sistemu Eurodac in Prümskih sklepih glede okrepljenega policijskega sodelovanja zaradi boja proti terorizmu in mednarodnemu kriminalu, pa tudi sprejetje sporazuma o dopolnilnih pravilih glede instrumenta za finančno podporo na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost za obdobje 2014–2020. Zaveda se konstruktivnega in pozitivnega sodelovanja Švice, zlasti v okviru izvajanja evropske agende o migracijah.

8. Za dolgoročen uspeh in trajnost našega vzajemno koristnega odnosa je potrebna skupna odgovornost. Svet ponovno potrjuje, da Švica s sodelovanjem v delih notranjega trga in politik EU ne goji le dvostranskih odnosov, temveč postaja tudi udeleženka v skupnem gospodarskem prostoru, kar zahteva sprejemanje in uveljavljanje skupnih pravil. Svet je od leta 2008 v več zaporednih sklepih poudaril, da je sedanji sistem dvostranskih sporazumov zaradi svoje kompleksnosti, nepopolnosti in posledičnega pomanjkanja enotnih pogojev za državljane in podjetja na področjih notranjega trga, na katerih sodeluje Švica, dosegel svoje meje.
9. EU in Švica sta maja 2014 začeli pogajanja o skupnem institucionalnem okviru za obstoječe in prihodnje sporazume, da bi konsolidirali dvostranski pristop ter izkoristili ves potencial celovitega partnerstva med EU in Švico. Pogajanja so se po več kot štirih letih zaključila konec leta 2018. Pogajalci so našli poštene in uravnotežene rešitve na področjih, kot so pravila o tem, kako lahko Švica dinamično prevzema pravni red EU, mehanizem za neodvisno reševanje sporov, določbe za povečanje pravne varnosti ter enaki konkurenčni pogoji za naše državljane in gospodarske subjekte. Svet močno obžaluje, da Švicarski zvezni svet decembra 2018 ni potrdil tega rezultata, in ga poziva, naj podpre izpogajano besedilo sporazuma o institucionalnem okviru in ga takoj po zaključku posvetovanj z deležniki spomladi 2019 predloži zvezni skupščini v sprejetje. Poudarja, da je sklenitev sporazuma o institucionalnem okviru na podlagi sedanjega besedila za EU pogoj za sklenitev prihodnjih sporazumov o udeležbi Švice na notranjem trgu EU in hkrati bistveni element za nadaljnji napredek v smeri vzajemno koristnega dostopa do trga. To bo omogočilo konsolidacijo dvostranskega pristopa, tako da se zagotovita njegova vzdržnost in nadaljnji razvoj.
10. Svet ponovno potrjuje, da je prosti pretok oseb eden od temeljnih stebrov politike EU ter da so notranji trg in njegove štiri svoboščine neločljivi. V zvezi s tem izreka pohvalo Švici za odločna prizadevanja, da bi izid ljudske pobude „Protimnožičnemu priseljevanju“ z dne 9. februarja 2014 uveljavila na način, ki bi bil združljiv s pravicami državljanov EU na podlagi sporazuma o prostem pretoku oseb. Svet pozdravlja potrditev Švice, da se bodo iskalci zaposlitve iz EU in EGP po sprejetju izvedbenega odloka z dne 8. decembra 2017 lahko prijavi pri regionalnih uradih za zaposlitev. Obžaluje pa, da je Švica 7. decembra 2018 sklenila podaljšati prehodne ukrepe za hrvaške delavce in samozaposlene osebe, ki naj bi prvotno veljali dve leti, zato jo poziva, naj razmisli o skrajšanju obdobja uporabe teh prehodnih ukrepov.
11. Svet je v zaporednih sklepih, sprejetih v letih 2012, 2014 in 2017, Švico pozval, naj začne pogajanja o obnovitvi finančnega prispevka za zmanjšanje socialnih in ekonomskih razlik v EU, ki bi moral biti sorazmeren pomembnim koristim, ki jih ima Švica zaradi udeležbe na notranjem trgu. V zvezi s tem je seznanjen z dejstvom, da je Švicarski zvezni svet 28. septembra 2018 sprejel predlog o drugem švicarskem finančnem prispevku za EU. Ta drugi prispevek, ki naj bi se obnovil na isti podlagi, kot je bila dogovorjena v okviru Memoranduma o soglasju iz leta 2006, je sestavni del splošnih odnosov med EU in Švico ter naj bi tudi nadalje okrepil politične, ekonomske in kulturne vezi med Švico in državami članicami EU. Svet pričakuje, da bo Švicarska zvezna skupščina predlog hitro in brezpogojno sprejela. Hkrati poudarja, da je treba na tem področju še naprej usklajeno sodelovati v skladu z večletnim programskim ciklom EU.
12. EU in Švica imata še naprej intenzivne in trdne trgovinske odnose, kar koristi obema stranema. Vendar prostotrgovinski sporazum iz leta 1972, ki je temelj naših tesnih gospodarskih odnosov, od sprejetja ni bil prilagojen razvoju mednarodnih trgovinskih pravil. Svet zato poziva k ukrepanju za posodobitev sporazumov, ki urejajo trgovinske odnose med Švico in Evropsko unijo, zlasti prostotrgovinskega sporazuma. Nujno bi bilo treba obravnavati boljši dostop subjektov iz EU do švicarskega trga, zlasti v agroživilskem in storitvenem sektorju.
13. Svet ponovno izraža zaskrbljenost glede nedoslednega izvajanja nekaterih sporazumov in dejstva, da Švica posledično uporablja zakonodajne ukrepe in prakse, ki niso združljivi s temi sporazumi, zlasti s sporazumom o prostem pretoku oseb. V zvezi s tem poziva Švico, naj prevzame ustrezen pravni red EU, zlasti glede napotenih delavcev, in odpravi ali prilagodi spremljajoče ukrepe, ki jih uporablja za gospodarske subjekte iz EU, ki zagotavljajo storitve na njenem ozemlju, v skladu z načeloma EU glede sorazmernosti in nediskriminacije.
14. Svet pozdravlja dejstvo, da je 1. januarja 2017 začel veljati sporazum med EU in Švico o avtomatični izmenjavi informacij o finančnih računih, in prve avtomatične izmenjave med Švico in državami članicami EU, ki so bile izvedene septembra 2018.

15. Svet pozdravlja odprt dialog s Švico in bo še naprej spremljal napredek pri izvajanju ustreznih dosedanjih reform, predvidenih za obravnavo vprašanj, ki jih je opredelila Skupina EU za kodeks ravnanja (obdavčitev podjetij). Zlasti pozdravlja dejstvo, da je Švicarska zvezna skupščina 28. septembra 2018 sprejela zakonodajo, s katero je določene preferenčne davčne režime in prakse, ki pomenijo škodljivo davčno konkurenco, nadomestila z novim sklopom mednarodno sprejetih ukrepov, v skladu s skupno izjavo držav članic EU in Švice iz leta 2014 o obdavčitvi podjetij. Svet poziva k hitri uveljavitvi te reforme.
-